

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia Kościoła powszechnego - nowożytność

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Teologia		Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -		Kod zajęć 12TEOS.54K.10372.23
Jednostka organizacyjna Wydział Teologiczny		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia jednolite magisterskie		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Paweł Zając	
Prowadzący zajęcia	Paweł Zając, Michał Kieling	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 18, Egzamin • Ćwiczenia: 10, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	a. przekazanie wiedzy o głównych etapach rozwoju Kościoła katolickiego w czasie i przestrzeni od reformacji i odkryć geograficznych do czasów najnowszych;
C2	b. rozwinięcie umiejętności usytuowania najważniejszych wydarzeń z dziejów Kościoła oraz umiejscowienie jego najważniejszych przedstawicieli na tle głównych wydarzeń historii powszechnej ;
C3	c. zapoznanie w stopniu rozszerzonym z wiedzą na temat miejsca Kościoła na tle głębokich przemian gospodarczych i polityczno-społecznych;
C4	d. poznanie przyczyn i skutków konfliktów wyznaniowych w świecie chrześcijańskim oraz znaczenia wewnętrznej odnowy Kościoła katolickiego (sobór trydencki);
C5	e. uwrażliwienie na wpływ nowego obrazu świata i myśli filozoficznej na tradycyjne formy życia kościelnego i teologii;
C6	f. wyrobienie umiejętności krytycznej oceny i interpretacji źródeł historycznych związanych z historią Kościoła;
C7	g. rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy zespołowej nad źródłem historycznym dotyczącym dziejów Kościoła, z uwzględnieniem jego wymiaru faktograficznego oraz teologicznego.

Wymagania wstępne

Potwierdzona ogólna wiedza i umiejętności z zakresu historii Kościoła powszechnego okresu starożytności, średniowiecza i renesansu, jako wstęp do poznania okresu nowożytnego. Ogólna wiedza o wydarzeniach politycznych stanowiących kontekst dziejów Kościoła w okresie nowożytnym.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma pogłębioną wiedzę o najważniejszych wydarzeniach z dziejów Kościoła w okresie nowożytnym	TEO_K5_W01, TEO_K5_W12, TEO_K5_W14, TEO_K5_W18	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W2	tłumaczy okoliczności ewangelizacji Nowego Świata oraz kontrowersje z nią związane, a także późniejsze etapy dziejów misji chrześcijańskich;	TEO_K5_W14, TEO_K5_W18	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W3	opisuje wpływ idei reformacyjnych na zmiany myślenia i mentalności narodów europejskich;	TEO_K5_W12, TEO_K5_W14, TEO_K5_W16, TEO_K5_W18	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W4	posiada wiedzę o przejawach odnowy życia chrześcijańskiego w okresie nowożytnym;	TEO_K5_W12, TEO_K5_W14	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W5	zna podstawowe fakty związane z historią papieża oraz historią Kościoła w ważniejszych państwach, ze szczególnym uwzględnieniem Rzeczypospolitej Obojga Narodów;	TEO_K5_W18	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W6	opisuje wzajemne oddziaływanie Kościoła i nowych prądów filozoficznych oraz konsekwencje rewolucji francuskiej;	TEO_K5_W14, TEO_K5_W18	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wskazuje źródła rozwoju życia i dyscypliny kościelnej (katolickiej)	TEO_K5_U01, TEO_K5_U04, TEO_K5_U08, TEO_K5_U16	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U2	ocenia znaczenie najważniejszych postaci z dziejów Kościoła w okresie nowożytności i najnowszym	TEO_K5_U08	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U3	ukazuje wpływ nowych prądów myślowych oraz ruchów rewolucyjnych i totalitaryzmów na kryzys chrześcijańskiej tożsamości europejskiej	TEO_K5_U02, TEO_K5_U04, TEO_K5_U09, TEO_K5_U10	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U4	potrafi korzystać z podstawowych źródeł historycznych i literatury przedmiotu	TEO_K5_U01, TEO_K5_U04	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi brać aktywny udział w dyskusjach związanych z interpretacją źródeł historycznych;	TEO_K5_K02, TEO_K5_K03, TEO_K5_K07, TEO_K5_K08, TEO_K5_K09	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K2	potrafi formułować opinie i oceny, odpowiednio umotywowane argumentami zaczerpniętymi z osiągnięć historiografii oraz analizowanych źródeł;	TEO_K5_K03, TEO_K5_K09	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ogólna charakterystyka czasów nowożytnych.	W1, U1, U4, K2	Wykład
2.	Reformacja.	W1, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
3.	Reforma Kościoła – Sobór Trydencki, nowe zakony, odnowa duchowości i rozwój teologii.	W1, W4, U1, U2, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Misje chrześcijańskie ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła rzymskokatolickiego	W1, W2, U1, U2, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Spory teologiczne okresu nowożytnego. Jansenizm.	W1, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Relacje państwo-Kościół. Gallikanizm, febronianizm, józefinizm.	W1, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Potrydencka odnowa Kościoła katolickiego w Polsce.	W1, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
8.	Rewolucja francuska i jej znaczenie dla Kościoła.	W1, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Metoda warsztatowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video
Ćwiczenia	Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Udział w zajęciach oraz wykazanie się wiedzą obejmującą zagadnienia będące treścią wykładów lub z nią związane, wskazane przez wykładowcę.
Ćwiczenia	Udział w zajęciach oraz wykazanie się aktywnością oraz wiedzą obejmującą zagadnienia będące treścią ćwiczeń

Literatura

Obowiązkowa

1. B. Kumor, Historia Kościoła, t. 5-7, Lublin 2001.
2. Historia Kościoła, reg. L.J. Rogier i in., t. 3-4, Warszawa 1986-1985.
3. M. Banaszak, Historia Kościoła katolickiego, t. 3-4, Warszawa 1989-1992.
4. W.H. Carroll, Historia chrześcijaństwa, t. 4-5, Bielany Wrocławskie 2011-2014.
5. History of the Church, red. H. Jedin, t. 5-7, New York 1980.
6. Histoire du christianisme des origines à nos jours, red. J.M. Mayeur, t. 7-10, Paris 1994-2001.

Dodatkowa

1. Dokumenty Soborów Powszechnych, t. 4, red. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2007.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	18
Ćwiczenia	10
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	12
Przygotowanie do zaliczenia	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
TEO_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, będącego podstawą odpowiedzialnego pełnienia zgodnych z kierunkiem i specjalnością ról zawodowych
TEO_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania problemów badawczych uczestnicząc w pracy zespołu, korzystając z opinii ekspertów
TEO_K5_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury oraz dziedzictwa chrześcijańskiego
TEO_K5_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania osiągnięć badawczych różnych ośrodków i szkół teologicznych w podejmowaniu działań, myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy oraz przewidywania wielokierunkowych skutków społecznych i ekologicznych swojej działalności
TEO_K5_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz do inspirowania działań na rzecz interesu publicznego
TEO_K5_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej
TEO_K5_U02	Absolwent/ka potrafi przeprowadzać badania w zakresie teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów filozoficznych, biblijnych i teologicznych oraz syntezę różnych idei i poglądów, poprawnie dobierać metody i konstruować narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki badań, stanowiące oryginalne rozwiązania złożonych problemów
TEO_K5_U04	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować podstawowe źródła teologiczne, także teksty obcojęzyczne
TEO_K5_U08	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych poglądów teologicznych i światopoglądowych, wytworów kultury w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno - kulturowym
TEO_K5_U09	Absolwent/ka potrafi argumentować i kompetentnie prowadzić dyskusję światopoglądową dotyczącą zagadnień teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, poprawnie formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania
TEO_K5_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie prowadzić dialog światopoglądowy, ekumeniczny i międzyreligijny
TEO_K5_U16	Absolwent/ka potrafi skutecznie i kompetentnie porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami z zakresu teologii oraz filozofii, historii Kościoła i prawa kanonicznego oraz niespecjalistami, w języku polskim i w wybranym języku obcym, a także popularyzować wiedzę o teologii oraz wytworach kultury chrześcijańskiej i jej instytucjach
TEO_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii, w szczególności w zakresie nauk biblijnych i teologii systematycznej, historii Kościoła, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej
TEO_K5_W12	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu powiązania teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza z naukami humanistycznymi, społecznymi i prawnymi, pozwalające na integrowanie z właściwych ich perspektyw
TEO_K5_W14	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym
TEO_K5_W16	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu kompleksową naturę języka oraz kwestie historycznej zmienności jego znaczeń i ich konsekwencje dla teologii oraz elementarne procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia
TEO_K5_W18	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu relacje między strukturami i instytucjami społecznymi oraz procesy zmian zachodzących w kręgu kultur będących pod wpływem chrześcijaństwa, zwłaszcza w odniesieniu do roli chrześcijaństwa w kształtowaniu kultury Europy